

Радомир Д. Митрић

НОСТАЛГИЈА ЗА ПУНОЋОМ

НОСТАЛГИЈА ЗА ПУНОЋОМ

Арт принт, Бања Лука, 2004.

*Копај према унутрашњости,
унутра је извор свега добра
и што год дубље будеш копао,
више ће извирати.*
Марко Аурелије

Сачувати неизговорено као срж.
Иван В. Лалић

*Тако сам тужан научио одрицање:
Ниједна ствар не може да буде тамо где реч
недостаје.*
Фридрих Хелдерлин

Упис срца

Увек сам волео тишину вртова, повијеност
у топло окриље гнезда, дах мајке на узглављу,
ваздух топао од сунца и кротке љубави, ту реч
неказиву, а тако прожету разумевањем, дубоко,
у недрима, у срцу, у простору именованом као душа.
Има тренутака кад се ћути и заборавља, кад се шири
видик и лагано те обавија као гусеницу, па не можеш
коракнути, него само милиш, плинеш по сећању.

Па буде јутро.

Оно које све заборавља, присност собе, дечаштво
огрнуто свакодневицом и топлим миљем векова.
И сам си онда, пророчки ведар, тронуто поводљив
за сваки наум, јер искусити треба оно што ти следи,
а срце дрхти незаклоњено. Устани, устани онда,
и напустивши тај пређашњи склад, живот урезбарен
у саће, као пигмент, готово урастао, одјезди у неочекивани
бескрај цвећа, у једно лето никад завршиво.

Учини то пре него

те охладе зидови и преведу на другу страну, свенулог,
у кошници која те напушта, јер ти си сам кормилар
својој барци, вођеној по божјем следу. Прихвати лет,
утони у срце, нека те оно води и Господ ће знати
тада да те разуме, пустивши да ти љубав струји целим
бићем твојим и ти ћеш наћи недостатно и вечити дом.

У(з)растање

*Како да душу спутам, да се твоје
не такне?*

Рајнер Марија Рилке

Вече немирно и благо

Вече блага, готово као Александријска.
Под тремовима умор се склупчао и цвили
као претоварени караван. Ноћ порађа звезде
док брод пристиже у луку. Месец се огледа
на порцулану што вири из свиле коју ће
сутра оскрнавити наше квргаве руке.
Ту, у дворишту прастари ветар разлистава
лишће. Неме су вечерас речи, јер је сувише
неисказиво све, од густине ваздуха што
пелуд снатри. Тишина таква да је само биље
разуме. И лептир, и покоја пчела што каткад
урони у цветно предање. Доле на острву
песма се претвара у мирту и грожђе што узрева,
или је то само варка сликарије и киста.
Вече немирно блага. Звук се расточио унутра,
у духу. Ја ћутим и посматрам час једно,
час друго твоје раме, на једном је ћилибар,
на другом тамариск. Осмех је наранца
и медовина тренутка. Још увек не знам да ли си
побрала макове из мог срца, или то они још
недирнути ћуте. Не, не могу више да чекам,
срце је паун, претворен у вече немирно и благо

Увек

Нема дана кад не мислим на тебе.
Док пролазим градом као сена, док сам
само грумен или обична празнина. Слово
које тек треба да се домисли, на ивици
твојих мисли. У(з)брао сам те, а не знам
да ли сам смео да уђем у сан довршења.
Па будеш Врховна ружа у врту целовитог
мене, целог мог бића. Хороводиш. Љуљаш
ме неким слатким ветровима. А ја будем
лептир, што се изнова рађа сваког дана.
Дрхтим. Спарушен и лепљив у громкости
твога гласа. Тек сам један титрај твог
кротког ока. Храбар од завођења. Смех твој
одзвања и тера ме уз зид. Станем. Уморан
од дахтања онесвешћујем се од жеље да трајем.
А ти се и даље смешиш. Играш се својим прстима.
Светлиш. Избезумљен у тој игри губим разум.
Убија ме светлост твога тела. Светлиш.
Немилосрдно ме топиш. Зацврчим. Па се опет
родим и будем кап воде на длану. Сузиш.
Сужаваш ми простор за дахтање. Издисај.
Ипак је теже имати него бити. Још теже задржати.

У(з)растање

Сумрак. Ноћ пада по стварима, лакше од снега.
Невољко стојимо, разодевени смислом у упоришној тачки. И тако вековима. Без твојих очију ходећи.
Људи настају као што је настао космос, од материје и празнине. Али највише од светлости. Има ли те Творче у њеним очима од свиле? Месец, небо и ти. Ја сам ту, негде по страни, клонуо на земљу, грлећи је.
Сад су већ два сата до поноћи. Хтео бих да узрастем. Да узрастем у твојим очима и урастем у њих.
Догођен. Како је добро бити примећен. Хвала ти за ту благодет. Ти си моја суштина, а ја сам љуштура која је сабира и сажима. Биће смо. Али да нам је ипак испливати на обалу. Да пустимо корен. Да се измешамо са ваздухом. Као биљке. Биљке су први људи, који су проговорили. И то језиком предања. Узрастање је заправо урастање. Да, то су знали и први људи, и због тога су и даље остали да буду биљке. Чврсто везани за суштину. Али људи су и звезде. Свака ствар је човек, на неки свој начин. Само је треба правилно пресећи, разрезати јој кору и одсржити, а затим пронаћи унутарњи смисао. Крварим од разума.
Молим З. да ме спасе. Она ме љуби онда дуго и дуго. Можда и несвесна свих ових гласова у мени. Она ме љуби, а ја се топим у њеним очима. И клонем онда од умора у те очи од свиле, ја млади јелен и она вучица моја млада. Ноћ је. Ћутимо са звездама и дрвећем што светли неким незнатим, ал' присним унутрашњим сјајем, ћутимо сједињени, тако да смо у(з)расли у сопствену сенку. А сенци је име ЉУБАВ.

Скадар

Има једна кућа, један предео
што дуго ме прати, има једна ноћ,
ноћ кад баштовани умиру. Лопочи
што зрију под прозорима, наднесеним
над водом, и вазе у вртovima. Има једна
жена што дуго ме чека, ту на стази што
води до воде, попут Пенелопе, верна
мојој слободи. Има једна река, и језеро
и обала препуна суштине. Има један
крчаг, у којем је само једна реч, има
толико времена, отприлике онолико
колико има речи у мору речи. Колико
дуго ја тражих ту реч, али се та реч
стопила са суштином и постала песма.
Скадар. И неко дете што ме сада дозива
из тишине, има толико тога док гледам
немирну воду, твоје кестењасте очи
и Скадар како спава.

Обећање

Пролазиш лака као неопходност,
андалузијски зелена, богињо, у подне,
без речи Венера у твојим грудима се смеши
месецолико на мене, а ја и даље и чезнем,
и блудим. Отуда ветар из равнице тихо,
казује нам речи и утискује по пазух, речи
вечне што као кад мирише, само је лепота
оно што небеса мами, у једну даљину, стопљену
у склад. И никад, никад тешити те нећу,
ако пођеш са мном тамна и далека, али
волећу твој корак, осмех, и поглед што ми
жељу буди, и никад, никад пустити те нећу,
кад те ветар буде дозивао у сан.

Јуче

Иструлеле су године и време више није усуд,
него оно што пада по нама, топла киша
која пробија расцвали ваздух, неодлучно,
правећи тинктуру од мокре земље и наших тела
која хладне. Небо има боју мастила и модро је
као немирно море, испресецано муњевитим одблесцима
које плаше крајолик и пламте у нашим срцима,
још дуго након кише.

Муња је глагол који мења равнодушност за покрет,
и стапа се с именицом Земља, урастајући у њену срж,
и будећи је у невреме. У невреме тако стојимо,
под крошњом каквог старог дрвета, згрчени као апсинт,
срасли изнутра као глагол и именица, приљубљени споља,
измешани у једну твар, која прихвата супротност,
мир и немир, у варницу која буди камен,
и сећамо се колика је ништавност претходила пуноћи.
Памћење је склиско као заборављена труба, и зато је
најбоље памтити изнутра, јер срце је најбољи сведок,
срце је књига.

Тако некако као Одисеј

"Можда си ти тај човек...", рекла си,
стојећи на киши, преуморна од чекања,
као Пенелопа, и у углу усана ти је заиграо
осмех, док си погледала доле на пучину,
на ону страну с које је требао доћи
онај кога си ти чекала. А онда си
заћутала, дрхтећи у пределу као ловина
која чека страсног ловца. Сећам се,
како је јако кишило под брестом... незнанко.
Прошапутала си још нешто као:
"Волим те...", или: "Не иди!", надајући се
да ћеш ме задржати уз себе, довољно дуго,
онолико дуго колико је потребно да те охрабрим
својим присуством. У крошњи је цвилео ветар,
и ноћ је брзо падала, а ти си онда још
дуго ћутала, пуштајући да срце проговори
уместо тебе... Мрсио сам ти косу, шаптао ти
да сам баш ја тај кога си ти чекала, у сумрак,
а ти си ме грлила и стискала уз себе
својим кошчатим рукама. Плакала си као дете,
знајући да ћу кад дође јутро, отићи
у оном истом правцу, оном истом барком
коју гута даљина, знајући да се више никада
нећу вратити, знајући да та даљина
не прашта срцу ма колико му ја био близу.

Носталгија за пуноћом

А о светлости је, у ствари, све време реч.

Иван В. Лалић

(Пре)познавање светлости

Препознавао сам те у јутра, обично слеп
од несаница, од ноћи, презрен и скрајнут,
тражећи неку присност далеку, озарење које
испуњава и стеже дух и чврсне га као коштицу
и камен. Препознавао сам те у јутра, гледајући
затворених очију у ободу брегова, одакле си се
помаљала, видик испуњавајући, давши облик свакој
(с)твари. Препознавао сам те у осамљености,
по срцу што гори, по пламеном даху лета,
вас-духу што прихвата лет птице, по згуснутости
плодова у јесен, кад натоварене обиљем твога
присуства, запрете прођу испод мога прозора.
Препознавао сам те по мери којој си омеђавала,
по видимости и незлобивости, по порукама
са светих књига,
које светле као лампиони, жишци у ноћи, свици
окружени тамом, који царују докле твој допире
поглед. Знао сам те по речима живим, које дају
смисао и путоказују нам којим да кренемо трагом
кад вековна ноћ падне, знао сам те по гласу
старијим од Мојсијевог, знао сам те и хвала ти
што те још увијек знам.

Голуб. Плавет

Одисеју Елитису

Отвориш ми груди, и гле, сад то више није онај исти приказ који је претходио мом стварању. Није то више оно исто плаветнило, којег се само сећам. Или то само нагађам. Сад то више није иста она слика: Голуб ухваћен у хости, сасвим криомице, у једном праскозорју, пред свршетак једног Априла, бела ведрина једног дана, пред почетак лета. По твојем науку да више не будем празнина. Па се чудиш онда, у тој немој аутопсији душе, кад уместо голуба, и његовог нежног гугутања, пронађеш коса, огрезлог у ћутање. И ни теби сасвим не буде јасно откуда таква преобразба. У ствари што год дубље будеш ишао дну крчага, наилазићеш на све чудније и чудније приказе. Неме сведоке мог немењања, откад си ми одрешио руке. Као кад захватиш воду са бунара, па са водом покупиш и ћутање и његову таму. И труње. Али кад то преспеш у чист суд и процедиш остане само вода. Чиста и плава као азур. Јер човек живи по том принципу, цео живот му треба да схвати да остане исти. Као вода. Испод свега што падне по њему, покушавши да му промени суштину. И онда је потребно све вратити у првобитно стање. Пустити безвремености да све утопи у неку блиску нигдину. У заборав. Па у ништа оде: И стари зидни сат, избледеле слике, одећа коју је мољац узео под своје, и плоче са музиком из неких давних времена. Све радости и туге. Читава једна одевена некадашњост. И слика оног коса, постављена онако, напречац, да те завара. А онда све нестане, по твојем нахођењу. Све се изгуби са ветром. Само се на ивици простора, један лептир, безгласно, претвори у гусеницу. Ларву тишине. И ништа не остане сем плавети. И оног истог голуба, којег више не треба кротити. Ено га где пребива кротак, испод дуге. Под твојим окриљем. Зар сам то ја? Голуб утонуо у плавет дана. Не знам, не знам. То је све што видим, док се небо огледа у мојим длановима,

препуним воде, воде, којом треба да умијем беоњаче,
загледане у оно могуће исто плаветнило са почетка песме.

Сусрет са тишином

У љубичаста јутра дан је кротак
као јагње. Вековну тишину, повремено,
само прекине немирна кукавичија песма.
У љубичаста јутра, сви моји преци што
су заспали, обуку одоре златне, па заједно
са вилама одјуре у шуму, јурећи једнороге.
А онда, да ли од умора, или од заборава,
застану под столетним боровима, берући
цикламе. Па се онда, опет претворе у тишину.
У љубичаста јутра ми одгонетамо ту дубоку
присност што промине из шума, прећутно,
па се зачудимо откуд толики уплив нежности
у срце. У тој млечној тишини, осмехујемо се
једни на друге, и чекамо ко ће први прећи
праг одсутности. И онда самоће, и чекање
да и нас позове почетак лета, у нешто што сија
из дубине шума, љубичасто и немо, али тако
топло, као миловање мајчинске руке.

Носталгија за пуноћом

На тебе мислим кад оца свог оца спомињем,
тебе који ми дариваш сећање, само је на мени
да ли ћу узети цео плод, или пак, само један његов део.
Па срце буде нар што гусне и зре у тишини, кротко
тражећи меру ћутањем, у обиљу твога присуства,
а ја вилин коњиц даљине што тоне у далеку линију
хоризонта. Ако јесам, онда сам само с тобом цео,
у пуноћи, душом коју сажима твој свемирећи поглед,
изнутра, ревносно. Страшно је присуство твоје
у бескрају, несамерљивост просторне слике и звука
усрдно сажима у једно, страшна је мера која одваја
предметност ствари, истовремено дајући им сврху.
Није ли певање чин већи од именовања, или је довољно,
безусудно, почивати тако, скоро као лептир у лету,
или бити птица сломљених крила. "Све је једно",
чух то у гласу са амвона, к'о са Сиона, па паднем скрушено
доле, ја никакав певач, у ствари жртва. Није ли довољна
скрушеност слуге да заслужи дело, чин? Док седим
у тршчару, у страху од бујице, ћутим, и моја сенка ћути,
а живот се протеже низводно, и ја тако бих натраг,
али већ сам у вртлогу који ме обухвата, исувише
што је груб на сажаљење, од дугих година самилости.

Псалам

(о створитељној речи)

Чуј реч пламну, изговорену милеусно,
како на двери срца скровито и меко улази,
тај огањ милине што гори унутра, у духу,
и гусне смислено, нигдашње, тај пламен
речи-воштанице што сине кад светлост се
изнутра зачне, по твојој нахоу и казу,
дивном пуноћом која сажима свет,

целомудрено,

сводећи га на зрнце песка и зрневље,
нудећи му целину мозаика заузврат.
Пејсаж сатвори тренем, у складан тон,
у бруј, пој сведен под лук тишине,
и живот као под руком сатворен живне
и плине, тај кротки талац муње, коју
твоја одлука посавршава кад ти се усхоће.
Чуј реч што ствара и раствара,
простор и платно, боју и време,
изговорену у ветру, пуну од празнине
надевене смислом која души ствара обличје,
лик видљив за твоје недремано око,
стан наслоњен на стену, одупрт о ваздух,
благодет створења у руху појавности,

еклектички,

и нисмо ли и након скончања прослову
блиски, дати твојом мером, оживотворени
не као узалуд већ за сведочење,
не као привид већ као остварење,
страшни тобом, у теби уздижући се
као реч што пламти смислом свевремено,
чуј пламтећу реч створитељну,
чућеш је у Господу...

Јестање

Ходамо по месечини, мој отац и ја,
на рамену осећам његову тешку руку,
загледани у видик пуштамо да нас мисли
носе. По пољима је тама. Вече од абоноса
и прастарих сенки нам не дозвољава да се
пренемо и да одгонетнемо мир ствари.
Време је као кратер што нас ноћу усисава,
и док полако стижемо нашем дому,
чини нам се, да горе у странама препознајемо
лица предака, и нешто нам из дубине душе
говори да је тако, да то није августовски
ветар што њише старе храстове, и дубоко
уверени да је то истина, спремамо се на починак.

Михољско лето

Дах касног лета. Лепршави трептај дана
утонуо у тишину шуме. Ту, у дубу, где је
пастир песмом синоћ миловао звезду.
Музика је реч одсвирана, тад. Жива кад плине,
на прстима, на свирали од зове. Јутро,
баснословно сведочи о том повесном тренутку,
мигољи се од милине, па се поново врати
у песму, светло и плаво као сена мора.
Однекуд ветар обраста душу. Зелен од смиља,
он је целивање траве и неба. Речи су мирисне
на обронцима шуме, тамо где је жалфија
свети тамјан причешћа. Господе, каква су
твоја пространства Видног! Треперим сав,
опијен, у тресетишту, лак попут невида,
и пуштам душу да ћути, у природу казу.

О узајамности

Брату

Ти си ту, сливен као восак с мојим срцем,
непрепознат у простору док не заћутим,
склапајући очи, ти си ту, онемуштио
за овај свет, откривен једино у покрету,
у тешком удисају, кад запламти реч,
озвучена у негласу, свепрожимајући нутрину,
као талас песковиту обалу, срж кост, туга душу.
Ти си ту, обрубљен као крошња са свих страна,
незаборављен од предела што памти једно
ветровито пролеће, цветај мака, испупело,
несазревено, чекајући да оречим звук тишине,
стопљен с мојом сузом, на пола пута да крикнем,
пуштајући бол да зре на месечини, на киши,
сећајући се песме певане на ободима брегова.
Ти си ту, закључан у заборав који не постоји,
одведен на прагу лета, у непореченост,
недоречен за читав један живот, који ни сад
није без тебе, јер све што је трајало
добива смисао круга, смисао целине, кад се
правилно погледа на то, кад се доживи
проживљено, у осећању, сврсисходно,
док крмариш празнином видљивом изнутра,
дајући јој облик, принцип спољашњости,
узајамно као ехо док ходиш просторима,
богатији за Оно тамо и Ово овде, мислећи
како је све непролазно, слушајући како
сасушено дрво оскоруше дозива детлића
да га оживи већ мртвог.

Ходочасти

Како је чудна ватра којом нас додирујеш.
Ефтим Клетников

Старац

(Сећам се старца К. Оног белобрадог,
чини ми се бејаше стар као сама вечност)
Имао је чело на којем је разборитост
секла сенке на пола. Поштапао се ћутњом,
а душа му је била као језеро, горско око.
Једино је он могао, доле над реком да чита
записе на води и да разговара с биљем,
јер је знао да је Бог с ону страну лета,
а да је са ове стране његова воља. Отуда је
он знао немушти језик. Па ипак, није смео
да се покори борби, јер је знао и то да без
борби душа не може да сазре. Мудрост је, дакле,
била неминовност. Отишао је једне јесени, горе,
у планину поневши са собом само своју нагост
у кострети. А ми испрва нисмо знали да је он
са собом понео у души цео предео над реком.
Тек смо касније, након много година, на једном
стручку горобилња угледали плавет његових
очију, и бескрајно сретни хвалисмо Господа
што смо ето и ми познавали једног светог човека.

Бденије с леве притоке Ибра

Целе сам ноћи чекао песму, бдео и молио се
пред Великим Распећем и Светим Причешћем,
тамо у Студеном Долу, бдео и молио да још
једаред чујем пев рапсода старих, који тихују
са вековима. Целе сам ноћи молио песму да
постане птица ко некад па да ми долети до
Скопља, Охрида или Сереза, тамо где нас још
увек има, да одлети на Косово, тамо где се
васкрсава пре него ли се и умире. Студеница.
Молитвени шаптај црних риза, ту где је реч постала
студна, па се само још чује мук и ћутање нареченог.
Господе има ли још увек времена за искупљење,
Господе, тебе којег молим да нам подариш време
у којем ћемо моћи да певамо, јер доста смо туговали.
Утробе су наше житнице твога духа, Господе.
Житија. Житни гласи животославни су у нама.
Животи оних који су живели по твом образу и лику,
Господе сећаш ли се и Милош је једно од твојих
лица, Милош, света фреска Хиландара, Небесник,
и он је један од оних који помирују небо и земљу,
као и песма. Попут плаштанице, она је вечна сликарија,
сведочанство гласова унутар нас. Студна је реч
те песме, ноћас, и нема, и таква много више боли,
овде под Радочелом, ту где смо заветовани небу,
и тим завештањем у њега урасли. Јунаштвом и песмом,
молитвеном скрушеношћу да прихватимо сваку тегобу
која падне по нама. Тако и књига каже, књига коју смо
носили са собом од Тесалије до царске Русије,
твоја књига, Господе. Целу сам ноћ бдео и молио,
чекао песму, у Студеници, студен и хладан у свом
вековању. Чекао сам, доле је Ибар ћутао, кротак
и златан од месечине, чуо се само шум његових таласа,
а ја сам однекуд знао, да је у његовом шуморењу,
шуморила твоја жива и вечна реч, Господе.

Анђео Бели из Милешеве

Вековима учим да гледам твоје црте,
твој образ, лик саображен са тихим
манастиром, утешитељу, опоменут
за једну вечност, твојом појавом,
бесплотна плоти у покрету заустављена,
о, чудо, жива слико христолика,
уткана у моје срце без сенке, без речи,
остављена за сведочење, смерно,
како да ти приђем у ово кужно, вучије време,
тугом повијен, питајући се како су смели
да те насликају, анђеле живи, слетели
под црквени свод. Не смем да те гледам
или то још не умем, ломан и крут,
ненавикнут на светлост, белину твоје ризе,
најаву васкрсења што просветљује мир
манастирски, још увек ненаучен да те гледам,
целосно, али у том незнању свом ја видим
како под крилом твојим азур пробија простор
и време и како зид цркве титра као воштаница
и предосећам како ми од тог озарења
незацељена рана цели, анђеле бели.

Бањска

Тишина векује у кладенцима.
Небески зографи осликавају њен пир.
Бањска ћути. Под плавим велом заборав,
стара принцеза мирује у плавети. Однекуд
туга избија и попуњава простор. Узалуд
трубе јече, доле на Југу, стражари су одавно
заспали. Самоћа тихује на обронцима,
по којима су још видљиве твоје стопе, Страхиња.
И стопе твојих слугана. И хрта Карамана.
ветар из долова доноси његово цвилење,
па га донесе на брдо изнад храма. Вилиште.
Тако говоре и предања, и вилинске сузе,
које су пастири ујутру скупљали вековима.
Чији је то писак на небесима, кад ни сокола,
нит' какве друге птице. Тужи славуј у недрима.
Јечи у оградама кула, скамењен.
О тужна птицо, одговори: "Ко повлачи звона
Над трошним зидинама манастирским"?
Ја ћутим, а и ти ћутиш. Ћуте и крошње
ораса старих, који знају одговоре тајне.
О тужна судбо мога отачаства! Риданије.
Како не бих плак'о над тужном судбом Госпе,
која у прамену летње магле под руком води дете
кога се сви одричу, једино ти ниси Страхиња.
И овај свети храм. Неко повлачи звона тишине.
Звезда је у срцу. Звезда која се никад не гаси.
Бањска. Тишина векује у кладенцима.

Куманица

Ту где смо оставили светлост да никне
из мокре земље, пред васкрсење, у јутра
снежна, неизбежно тешка прелестима и
тешким годинама, са сеобама на нашим плећима,
израњају речи из ужегле глине, помешане
са ваздухом и светохрам тишине, остављен
да нас сачува у неко сасвим друго време.
Ћутим и упијам светлост једног трена, док у камену
сија твој необориви дух, у пештери где смо те
некад тражили, дубили камен и резали га у темељ
цркве ове, да би сачували дух и очврсли га у времену.
Али ти сад ћутиш на неком сарду, занемео
од страшне хајке, и чека се твоја одлука.
Светле писмена са олтара срушеног, и спаљени
векови, али твоја допире чедност из мртвих књига,
са полупаних фресака, док пролеће буди ветрове
и стигме по нашим телима. Незаслуженост је спас,
ненаданост небудност наша, јесмо ли спремни
на заклињање, отпечатити златопечатно слово,
печаћено на пољу Косову, јесмо ли спремни
прихватити небо, ми трошна тела, чувари твог лика,
у које су се свеци клели, одвајкада, као у оне
који морају прихватити дело, у своје руке,
нафору узету из Куманице, као из Самодреже.

Византија

Бео је мермер што уз срце пријања, бео
и без временске расцепканости. Носачи жутог
наслоњени су на праг неба и чекају одсудни
тренутак. Ко пориче звезде кад слово клија
у ваздуху? Сви летописци оживеће тек сутра
кад жито осване на нашим рукама. Византија.
Три пута јутрос прелазих реку да те упознам,
али не знам зашто си увек бежала. Можда због
овог разроког времена и тишине у мучалницама.
Море се црни од мојих очију и мојих костију,
и песак, гле, претвара се у прашину. Море се црни
и без обале је као векови. Чији то глас претворни,
удубљен у стену препознајем као обећање, црно
и златно у исти мах? Чију то истину прешућује?
На леђима ми је бреме ветра, што кружно као
спирала би да уђе у душу, али не може од слепила
и ватре. Небо и земља су заборављени на дну срца,
и Византија која их повезује. Три пута јутрос
прелазих реку, али угледах само маслину што
расте као ћутња. Знаш, неће су речи да искажу пуноћу.

Молитослов

(Богородици Тројеручици)

Видарко света, како да ти приђем,
недостојан свога обраћања теби, грешан
да не видим твоје светло лице, да не именујем,
јер човеку није суђено да именује, него да прими
именовано. Мајко света, чуј мој глас из даљине,
јер ево не зазвах залуд име оне која је родила оног
који је учинио да васкрсне свет. Опрости, светице,
што ти и име зазвах, али душа кад мучи
она мучи искрено. Како да ти кажем шта ме тишти,
па зато нећу ни рећи, ти ћеш то већ знати пре мене.
Молим за живот, молим се за оног који је више Ја,
него што ја то јесам, молим ти се, света мајко,
за ону која ме освестила и дозволила ми да будем
човек, молим се за њу, мајко света, за половину
нашег бића, за суштину моју, за мој дух, јер једино
сам с њом човек, а овако сам пола човека.
Ако господња благодет споји нашу љубав, ево ти се
молим, мајко света, да не буде како не треба бити.
А ти знаш како треба, подари, милоснице, и појамно
и непојамно, само да све буде како је добро. Да буде
како је било. Махни руком својом трећом,
дамаскиновицом и одагнај све што нас тишти.
Мајко света, подари ми да јесам, али ја јесам
само с њом и тако ће увек и бити.

Светом Василију
(реч худу на принос)

Коју реч да кажем, реч коју
да прословим, достојну реч да те ословим,
небески сине што венчаваш небеске
и земне риме, шта да споменем у твоје име,
ја недостојан и у прегрешењу своме,
како да посведочим гласом који издаје,
о светлости што се рађа из стене,
ја невидник и скудоумљив, али покоран
твојој светој ризи, живој твојој сени.
Спомени и мене, и мене спомени,
превећ грешног, у молитвама својим,
светлозарним, док ходиш кроз срце
овог острошког храма, а нико те не види,
иако осећа твоје свето присуство,
некако блиско, невидно оку које лаже,
али није срцима која га траже.
И док прелазиш с друге стране,
да обиђеш да ли на свом месту све стоји,
са ове стране, онако како си ти завештао,
небо се пред земним нашим длановима отвара,
у молитвама твојим, о дивно чудо,
стубе из неба израстао, у наше душе
што урасташ и узрасташ их.

Троглас Лазарев, једногласно

Сву ноћ су ударали громови на капије града,
горело је око срца и стезало, Господе, мук
је појао и сѐд гавран над Савиним извором,
а лето пред васкрсење о дану свевидном.
Лечи ли млеч ил' сичан, то срце што га призива
кам? Ко утире очи обноћ и сиса срж из костију нам?
Јеси ли знао, свети ратниче, и тад,
да смо небу обећани, гледајући погружен,
светао у срцу, како се душе, к'о очи детиње,
пчеле медносне, у небо стреловито витлају,
и дуго ћуте пред бој, кад си удивљен,
нагрушале браде, пред иконом спас тражио?
Како си само лепо свануо, дане превечни,
и очи нам сиње млако отворио, умиливши
срца наша, придавајући мач нам у руку
слободну, ту испод брега што рони Ситницу.
Сузу каменицу. Сузу жалопојну што радост
на душу наводи док смо кроз смрт пролазили
давнашњу. А онда плач и ропац. Кркљанац.
Тајац. И јаук жалац. Па Христов венац,
кроз умируће очи, кроз беоњаче док сам гледао
како ме светлост благо обухвата, родитељно,
и како смо у смрт сви стали, једногласно,
за живот је вечни мењајући. А ти си ћутао,
свети наш краљу, под неком словенском тугом
милосном, не желећ' под иго, мрско, агарјанско,
и поносно, али молевито, поглéдао некуд
према Самодрежи, некуд горе, у души мислећи:
"Режи, душмане, режи, одвежи душу моју,
да с њом ноћас у рају пребивати могу."
И док су ти одсецали главу твоју свету, небеску,
ти си шапутао утројеним гласом:
"У име Оца и Сина и Светога Духа, амин."
Опрости им, Оче, јер не знају шта чине,
говорим, па заноћим, омркнем у Ресави,
а у Призрену осванем, у страшној се светлости

свањивој будећи, јер ко забранити може
светлости да сестру своју земну загрли, Косово моје?
Лазаре распети, хвала ти што ме просветли.

Обретење Црног Ђорђија

Још памтим, господару, оче и брате,
кад си бануо на Орашачки збор, на Сретење,
те судбинске хиљадуосамсточетврте, страшан
и мрк, неодсечене главе, међу преживеле
и збуњене кнезове и народ, и када си с упаљене
ватре узео главњу, да с њом просветлиш пут,
у то време зарастао коровом и драчем агарјанским,
пут онај који још Свети Сава на небеској зацрта
мапи, онај исти пут којим Срби одвајкада ходе
и једини пут којим се заправо негде и стиже.
А ти си тај пут видео пре два века, и ево два
су века како идемо за тобом, тим истим путем,
и идући за тобом стижемо и Лазара и Страхињића
бана и Симеона и Саву и цара Душана, и све
српске светитеље и мученике, на том путу
у вечност који за нас сочинише. Њих смо
требали срести на Сретење, да нам буду
звезда водиља, луча у ноћи, вечни пламен
историје који никад не гасне. Јеси ли то знао,
господару? Онда кад си узео целу Србију
и ставио је на своја плећа и груди, да нова зора
за њу заруди, и окове старе збацив, њој да скинеш
муке, све си узео у своје руке, тополски Прометеју,
распети у Радовањском Лугу, учивши нас
стару истину како од побеђеног да постанемо
победници. А могао и јеси у Бесарабији остати
довек, али си знао како се заслужује небо,
и којом се оно купује ценом. И зато сад светлиш,
у цркви Покајници, место иконе, ту где те историја
у небеса уздиже, и истим мачем којим је посечена
твоја света глава, истим је мачем и посвећена
на небесима, кад је предата у руке архангела Гаврила
да изнова срасте с твојим духом и телом,
и с телом и духом васкрсле Србије, страшни војеводо,
"Којекуде" завек, страшне су путање које нас
на небеса обрету и страшно је постојање
које нас опомиње тобом, хероју тополски.

Сентандреја

Звоници препуни ветра, празнине и месечине,
Крајњи север у којем смо другорођени, слепи град
уснуо у зимском сну, навикнут на небуђење.
Сећам се кад стигосмо овде, распети на четири
стране света, унезверени, тражећи спас,
расточени у простору, храбрећи се сећањем,
остављајући свеколико иза нас. Сентандреја,
град замрзнут у времену, који нас је пустио
да сазремо и спознамо судбу, враћајући се
натраг, или идући даље ка Русији,
тихи међупростор без речи, град који ћути
о нама и прича ту нему причу у наше име.
Нит је покидана, у ваздуху језици неизмирени,
а ти и даље чекаш, случајни граде,
наша вечна елегијо из равнице, неми сведоче
страданија, зарастао у памћењу.
Звоници препуни ветра, празнине и месечине
и једна звезда што спава у растињу с птицама.

Бревијар уснулог

Будан ја сањам, у плаветнилу...

Ноктурно

Тих, нарастаљен покрет, у ваздуху
Лет птице,
сипи киша у срце, сад свака је кап
младосни увир. Два-три уздаха, дубоко
из груди, одоздоле, замах крила,
лепет њих у прозору и ти ћеш се окренути
на другу страну.

Кад човек заспе, анђео ослушкује за њега.
Спавати, спавати, повијен у младе траве,
готово рукосложне, треперити мирно
у бистру пролетну ноћ, у неразазнавању
себе и свега, мирисати и красти полен
као пчела

заробљен у том трену вечног ноктурна.

Тих, нарастаљен покрет, у ваздуху
грумен земље, овлажен од кише,
или удихивања ветра, док сећам се музике,
те анђеоске музике, кад певале су траве и
птица у грудима, тог милосног концерта,
који испуњава и сажима обиље једног
јединог трена, али заувек.

Под брегом

Ноћ. Уштап. Месец има боју обнажених
груди, док град расте у беоњачама, град
златопира, светлозарни град у оку архангела.
Питам се, како ли изгледа све то, у једно
подне, док она жена на брегу осамљена чека,
неспокојно, неког или нешто. Чини се да
када дух крвари смрт виси у ваздуху, смрт
од заорава и чекања. Ноћ. Нико неће доћи,
под брегом ћуте свици, и молебани давно
што стигоше с Истока. То је оно што рањава,
потоња снобудица бића. О да ли је довољно све ово,
да читав овај видик утоне у један тренутак бескраја?
Смрт ћути. Прашина усисава Вечност.

Спавач у времену

Падала је киша, док су ми свиралом
у груди усецали пределе југа. Вода се
скупљала у деловима од разбијеног крчага.
То је, дакле, лик Беотије у мом срцу,
а рекоше: Дођосмо одозго. Значи, од те
вечности само је вода остала. Сећам се још
и испуцале земље, босих ногу у сандалама
од сламе. И вртова, јединих оаза у пустињи
од иловаче. Не, тамо нема зиме, још и то
је једна у низу, земаља Хипербореје.
Па зашто ме онда зову уплашени пејсажи
Патагоније, када никад нећу доћи. Узалуд
чека она жена на пољубац. Чини се да сам
заспао и пре него што сам се пробудио.
Огледало ћути, и брегови. Ко ће ми рећи,
куда да наставим пут? Одговора нигде, док
спavam у корабљи будућих снова, и чекам,
јер као да то још једино и знам.

Дис. Океан песма

Плаво, златасто небо, уроњено у црно сазвежђе
векова, роје се пчеле сумрака и попуњавају простор.
Корењем ваздуха струје жиле светлости, иако је већ
увелико сумрак налегао над водом. Кротко ми богињо
певај над *овом светом водом*, овде где душа замире тихо
и расплине се од милине, од твоје близине, дивни Орфеју,
жалче, осећам у ветру глас твоје да(в)нашње песме,
бели крину мркле ноћи, што синеш кад смртни дах
плиме плине. То ли је та тамница свемира, кнеже,

тај океан,

којим си нам показао у какав нас одводиш бескрај,
потоњи византинче у црној и златној фрескописанији,
именованој метафорички као Византија. А онда
одједном заћутиш, па ми се од уцрвењелих корала
учини твоје срце и онда дуго, дуго, одгонетам у тами,
у том ветросневу тишине, да ли је потребно више бити
човек или биљка, овде, да бих заслужио раскош тог
рајског сновиња. Изгубе се тад и боје и одбегну звезде
у маглу ововременог избивања, али слика сачувана
у раму вечности, са твојим крупним тамним очима

(ко са Рисимове слике)

још дуго ме прати, кад сиђем некад потоње, доле
до обале мора, неразнавајући твој светли дух

од одблеска далеке муње,

што сине покаткад у касно лето. Не знам, ја сад одлазим
кнеже да попијем вино у твоје име, мислећи још дуго
на тај невини пад у дубину, у родницу свемира, у светвар
у(з)растања, воду укротиву једино у нама, песницима,
збогом песниче, можда ћу да спавам, док и мене не стигне
тај Велики Талас што смирује и покајава и најнемирније
духове, збогом кнеже до тада...

У твоје име

Љупку Рачићу

Пролеће је варка, не тугујте траве,
јер долази лето, и узрева твар, у крвавој
плазми згуснутости, светом оветрава смислове,
порађајући их у ходницима времена. И ветар
тад заструји и помилује стене у кланцу, и вода
сва отекне низ долине, остављајући твој траг,
аполонски, у твоје име, на мокром песку
танго једног трена. Ноћ с друге стране Врбаса
те прене, па би на другу страну, овамо, али
чежња за Сунцем ти не да да се вратиш, потоњи
сањачу што повијаш образ рођења. Шта нам
другост вреди кад смо на једно осуђени?
Страшна је истина која се сама прихвата,
и устоличује привид без мере, у сваки нерв,
па човек буде Сизиф, потоњи скарабеј Залуда,
штитац свога дела које га у понор води, тражећи
црно сунце у грудима, у глави атанор што,
што мења простор за вечност. Јеси ли то знао,
црни Аполоне, ослушкивајући одбруске звона
у магли, ту смрт црну што улази у слику,
ненадано, сасвим, да одеш док си се враћао.
Али јутро чим сване одмах те спомиње, и зашуме
тада траве, и биљке, љупко за тебе, са ове стране
Врбаса, и сунцокрет окрене поглед према Сунцу
у твоје име, непотребне су ријечи, живот је
на обе обале Врбаса, не брини Љупко, спавај вечно
будан и почивај у сну, будни су они које си ти пробудио.

Успут

Најпре смо ишли рогозном обалом. Занесени и сами у својој ћутљивости, никуда не журећи. Ишли смо као по некој даљој логици. Са друге стране реке жито се њихало, попут Фрагонарова киста. Април у нама будио је неку слаткасту чежњу, тако да смо осећали врели дах богињица на нашим плећима. Птице су певале. У шибљаку роса је њихала тек пробуђену зору. На уснама бесконачност звезда. Нисмо то знали, све док пољубац није почео да рањава. Испред нас макови. Као када расечете неки плод, што је бурно пијан у својој сукрвици. Да, баш тако сурово црвено. Уморни од толиких година, са каквом топлотом захвалношћу смо примали благодетни осмех јутарњег сунца. То бејаху часи озарења. А наша тела добише платинасту боју, временом, док смо се навикавали на оскудице. На туробност киша, што су нас надмено ишчекивале. Жеђ је била неутажива. Да бисмо је угасили било је потребно да све заборавимо, да бисмо се могли навикнути на сво то сиромаштво, које преживесмо. Ни сад не могу да се сетим колико дуго смо живели, доле на реци, готово на њеном ушћу, па ипак нешто нас је увек спречавало, да дођемо до смирења. Зато смо и бежали од свакодневице, од случајних пролазника, уживајући у помами осамљености. А да смо бар тада знали да је самоћа мудрија од оних који ка њој хрле. Живели смо успут, као у оној чувеној Јесењиновој реченици, на пола пута да сазремо, стешњени у ларви простора и времена, на два педља до неба, кажњени тим песковитим годинама.

Можда

Они који су заспали, отишли су да се пробуде на неком другом месту, у неко сасвим друго време. Судбина спавача је таква, али шта ће бити кад нестане простора за наше снове. Већ смо све песме испевали, кажу, а ипак, ко ће вековати без речи у ово натмурено време, ко ће домислити, кад су распршена једра наших мисли, на пучини којој се крај не назире. Немерљивост се мери немерљивошћу. Судбина је иста и за богове и за смртнике. Је ли нит пресечена, јесмо ли заиста стрмоглављени у понор? Ко има смелости да то каже. (Свеједно.) Али из нас ће то испевати притуљено знање. Страшно је ово наше време, чак и за птице, који су бољи летачи од нас. Ломе се крила, у густом, вештачком ваздуху. (Они који су заспали отишли су да се, можда, пробуде на неком другом месту.).

Инокост

Они који су отишли, оставили су да уместо њих царује празнина. Тишина која падне по њој забели крајолик и ствари. И све бледи. Дом, то је тек сећање сад на живот негдањи. Ено га где стрши и чуди предео. Обрастање. Под веловима сенки је немир свагдањи, који презире лозу што га дави. Измили однекуд и змија, да страши пролазнике, туда, она је чуваркућа куће које нема. Оно што видимо у углу брда, то је уобразиља, давно сећање на некад постојани живот. Па ипак је то једина свест да смо били, та кућа, парче земље и трем по којем шета неко, у лето кад гусне дух и прелази у ствари. Да, то и сад видим док стојим под дрветом које се огледа у мени. Душа ми је пуна као храстова крошња, и иако је вани распарчава ваздух ипак је то оно што ме чини човеком. Жмирим и ћутим. Долазе драга лица, и ја видим како то напољу нису више они, већ само оно што су били, а ја их онда пуштам у себи да јесу.

Мртва природа. Мимезис

(у настајању)

Најпре устати, превладати дуг пут,
од несанице до сна, а онда се тим истим путем
вратити на почетак реда. И обратно. Потом,
готово ритуално опрати руке и сести у кут.
Сасвим је свеједно, да ли си узео папир или
платно. Може и тиха музика да се чује,
за опомену да ти ниси на том месту. А онда
покрет. Године и месеци, и све што расте и тиња
у твојим грудима се зачне. И крвоток набуја
као река. Али са друге стране некакав мир клизне
и плине – још непостављени рам те тренутне слике.
Благословена визијо! Невидима. Али би да се рекнеш.
Огласиш. Исклијаш као семе и цвет и озариш бојом.
Не постоји Ништа. У том трену млади је сликар саће,
тихи мозаик суштине. Време је изван слике,
а живот и ту и Тамо. Излази сунце, шта сад је јава,
а шта сан? Да л' то је слика ил' песма, ил' обоје
у трену? У трену све. Свеобиље, које испуњава
сваку пору бића, многообразно. Зашто тад не рећи:
"Видео сам!" - " Чин." А оно што следи, то никада
више и не мора да буде. Али не смем. Ћутим и мислим,
у страху од лепоте. Данас нећу сликати, ни певати,
јер се страшно бојим чинодејствовања. И док излазим
у вечерњу шетњу да се скријем од себе, на столу ми је
распукнута јабука, у здели. (Јутарњи дар заборавне
жене.) И док нестајем у топлој вреви града,
један млади сликар у Арденима диви се својој
тек насликаној слици, а један други човек, песник,
неки старац у Сарду чита своју давно написану песму.
(А у ствари обојица гризу јабуку, коју ја данас нисам
појео.) Не знам зашто. Природа мртва. Мимезис.
"Да се упознамо?" –"Моје име није Адам." .

Оковани круг

Фр. 45.

*Границе душе, нећеш, идући пронаћи,
па ако и свим путевима пролазиш:
Тако дубок логос има.*

Хераклит

Искорачити

Светлост има два краја, као огледало,
први, који иде од безбојности до жутог
сажимања, други, који је темељи испод првог
у модрољубичастом, као сумрак над мочварама.
Отуда локвањи и сунчеве пеге, двословно.
Има светлости и поред свега тога, и није
она само златна средина како се мисли.
Забеласа покаткад у тамној ноћи, тек
да осведочи да нема таме без светла и обрнуто.
Зато и има два крака, један, који исходи
из таме, и онај који у њу запада. Као Месец
и Сунце. Аполон и Дионис. Светлост има широки
круг простирања и најопаснији је кад је стрела.
Тад буде гром, и креће се праволинијски.
Ипак је светлост племенита, и она је један
од божанских принципа устројства, тако да
сваки делић њен, свака зрака је целина,
коју је лако разумети и у њеној једнострукости.

Чиније

Целог живота откупљујемо време,
једни од других и помало од великог
зидног сата. Отрезнимо се тако,
у једно поподне и схватамо колико је
мало тога што скуписмо. Ипак, срећа
није безмерје и треба остати задовољан
оним што ти је даривано. Негде на дну
срца, у чинијама је све оно што си осећао,
све оно што си памтио. У њих је стало
све оно што ти је било драго, све оно
за чим ћеш патити, кад ти сећање буду
истискивали из ушију док будеш лежао
на песку пуном ветровитих успомена.
И кад будеш одлазио, малени дечачићи
Забошава помешаће и испрвртати
те чиније, да би могле тако, лакше творећи
целину, прихватити терет надлазећих
година и савршен поредак ствари.

Геометрија лица, соба и сан

Болест има жуту боју пропадања, у јесен
кад у собама је суви кашаљ тродневица,
у касно предвечерје, кад ружа нашег лица
трпи подсмех света, и Богова са грнчарија.
Ово је та луда ноћ! Ноћ је то кад последњи
пут цвета раскош, у оку собе, у подножју
сата, у језгру свега. “Изиђимо заједно”,
рећи ћеш ти, извучимо се из кревета досаде,
у поноћ, у глухоте, пођимо ка ореолима сна.
И док се спремамо да то учинимо, на наша
обгрљена тела мир сипи као прелудијум,
као тиха киша бескраја. Је ли то час лутања,
или смрти? Изашли смо, за собом остављајући
сенке, све за сведочанство нашег постојања.
И немогућно је поново ући унутра, знам,
док лице бледи и леди се у сну.

Једина незавршена песма

Поглед равнодушан као тешко лето,
кад зелено жути и трули, кад као класје
месец ће пасти доле на моја од јесени недра.
Знам, онда све ће проћи као жамор младих
Девојака на улицама, кад љубав изгуби
Вољу да траје. На који начин тада преварити
самог себе? Да ли поћи унатраг или у сусрет
патњи што столује у собама сазнања, или пак,
предати се тој игри, усхићењу, ништавило кад
одигра свој последњи плес, којим нас ће бацити
у заборав. Да ли поћи к томе, или проћи
поред свега, непримећен од вечности, и ока
што се котрља у траву, која би да поново
озелени, али тренутак не опрашта природи,
јер је у њему она једино смртна.

Луталачка

Камење увек расте изнад наших глава.
Ту је, да у подне баци сенку на нас.
Одавде па до шуме су само два педља,
дужине, отприлике, Хермесовог тела.
Изашли смо из куће. Заборависмо лозинку,
за поврат, па тумарамо по пољима.
Неко је добро забравио засун и не одговара
Ни на плач, ни на подмићивање.
А људи свашта нуде. У натури, или већ како
може. Неко доноси воће, неко из недара
извади уплашеног зеца. Неко, пак, гребе
и виче по цео дан, али врата столетна
не попуштају. Трећи су довитљивији,
па би преко зида, али врх зида је гладак,
па их увек стрмоглави. Као да је посуто уље.
Погледамо. Сад нам је и шума страна, далека.
А у кућу не можемо од тог генија или луђака
који је сломио кључ у брави.
Тумарамо. Сакривени у жбуновима,
на обали реке, у самртном страху, чекајући
ноћ да падне. Готово. Клецају колена. Ни тамо,
ни овамо. Камење је прерасло наше главе.

Тек тад сам разумео свет

Тек тад сам разумео свет, одбегао од свега,
душом огрезлом у тишини, гледајући из прикрајка
како нас суровост обавија и претвара у ништа,
тамо у задњем делу врта где сву ноћ умиру славуји
и речи односе ветар, изговорено, гласом
који постаје заборав. Тек тад сам разумео свет,
у матици набујале реке, препуштен бујици,
без сажаљења, утопљен у њеном кориту, у речима
пуштеним низ реку, а живот стегнут са свих страна
милео је вани и бежао од мене бесно, заривајући се
у предео и губећи своју особеност. Тек тад сам
разумео свет, подбухлог тела, несазрео, био сам варка,
привид омеђен у времену и простору, верујући у чуда,
да заувек могу бити једно, а губећи себе постао сам све.
Тек тад сам разумео свет, у топлој вреви лета,
у житу шћућурен као пољски миш, невећи од сламке,
тражио сам одговор у безумном чекању. Био сам трен
одбачен у кукољ, увели плод бесмисленог дрвета,
расточен у трулеж, у хумус свеприсутни,
покушавајући да као семе изникнем из мртве земље,
чекајући плодну кишу с неба, био сам несразмер
сваден на опште, пуста земља коју прекрива лишај
и одбачено лишће. Тек тад сам разумео свет.
Суштина је била у неразумевању. Мене и света,
света и мене. Ипак је добро бити ништа, али све.

Икаровски

Сећам се, испрва, Земља је била моја колевка,
кад сам се пробудио, у тресетишту, уљуљкиван
јаким мирисима и цвркутима многоразних птица,
изнад мене дан је светлео и ширио простор,
наизменично, вани-унутра, унутра-вани, а свест
је лебдела у ваздуху, чекала ме и зрела као плод
каквог вековног дрвета, знајући да ћу кад-тад
завршити у њеном наручју. Па ипак сам се опирао
тим неумољивим годинама, које су ми узимале
дечаштво и терале на покоравање сулудом времену,
лишавале чуђење и разумевање, принцип игре,
преводећи ме у пуки објект, реалију, свенутост
једног трена, свинутост једног лета, у датост
коју судбина поништава, сасвим свесно за мене,
док сам чекао раз-умљен тај страшни чекрк,
именован појмом смрт, која ће ме истргнути из чулног,
остављајући плот да иструли као неважност,
побитност Овог овде у једно Можда тамо. Сећам се,
на крају сам пучину прелазио као Нико, мислећи на живот,
питајући се да ли је важније Оно између, од Овог овде
и Оног тамо, знајући да сам само ватра коју ветар развејава.

У мимоходу

Стварно је оно што нас окружава.
Покоје дрво, камен и птица. И река
над којом почива наша несталност. Сами смо.
Дрхтуримо на месечинастој обали. Свесни
једино тога да смо ту. Преживели смо топле
дане и сад убиремо плодове, које јесен
посвећује. Палимо снопље на њивама, чује се
само пуцкетање ватре. И све нестане у диму.
Стварност једног лета. Простор који је удахнуо
твари, у етер их издише, у невидљивост.
Лежимо на песку. Шума је брод што шири катарке
крошњи. Оне су изнад нас. И тако ће увек бити.
Док неко не преокрене пешчаник. А ми са угла слике
пређемо у њен центар. До тада ћемо и даље
пребивати овако, а поглед ће бити уперен поред нас.

Post Scriptum

Брали смо шкољке. Све до поднева.
Те сасушене пупољке древног мора. Панонског.
А онда смо ушли у младу траву, да ослушнемо
његов шум. Кроз шум тог цвећа из дубина.
Твојих. Причао сам ти без даха, о ратницима,
градинарима ових древних градина, или пак
о нечему другом, а ти си све упијала својим
кратким очима. И тако сваки дан. Све док не
зађе сунце. Само што се после неког времена
више није знало ко то прича. Ја, шкољка или море,
не знам. Знам само да смо брали шкољке,
ти и ја, те уснуле и неме сведоке времена,
да смо их брали до поднева, а од поднева
се више није знало ко је будан а ко снева.

Недоречености

Кад јесен се у зиму преобрази,
а у голему сену вида урасте срж успомена,
устајем сед у то седо време, и бивам
у прочишћењу мрк и хладан, неодлучан
да искажем речи. Те речи су мукле и тешке,
и док ступају у привид и боје глас,
глас онај што је к'о океан онда сажима
тишину у звук. Њен звук је модар
у свом настајању, да би могао обухватити
целотворје. И седим и сѣдим на капији,
и ћутим недоречен и склизак, неопипљив
у свом недозвуку. Изван времена ходим,
док се време у свевреме протаче,
и тако ходећи ја сам свејединка недоречености.

Одзив први

У јутру млаки мирис росе, дах корења
док немир као речна бујицак кола венама,
срмасто, блештаво, мисао кротећи давнашњу,
зов перунике, жеђу зденца безданог,
па испупи крв и срце заискри, та вековна
ватра сећања. У роју сам, појац,
неиздвојиво слажући мозаик, попут куге,
а тако животан, будући дечак збивеног,
рубови на којима стојим су девичје груди,
слаткост неодростања је древна епифанија
чудесног и кад мед зажучи. Лаконог јесам
у медоносју, у лету предвојен као лист,
за сваки длан другачије решење, позив
у душу урезан, уклесан као тон, блискост
безречна, спас ако примиш поруку која
ти дарује смисао кад те позове жуна
уснула и усамљени водвиљ, тамо одакле
ти је и послана. На теби је одзив.

Одзив други

Коњи из руских степа,
фагот из северних шума,
со у ваздуху и мирис хлеба
и полена су тек мисао о слици
могућег. С чим да се не растанем
док стојим обгрљен светом, ту на ивици
шуме, предат ветру исконском, ишчезнућу
близак и непристајању, на све,
непогињући главу, прихватајући зазив,
путовање у реч која ми све (по)казује,
порекло свега и удес, несезањем,
епистемолошки, у царству риба док сам,
перајом док засецам површину воде,
и певам сећајући се Агриђента, певам
глагољиво, гргољиво. И аналогешем,
миришем древни смисао, земљу и ваздух
роварим, неприхватајући привид,
читајући криптограм срца, зријући
у осезању, чезнутљиво, носталгички,
погледа упереног у другу обалу.
И нисам сам на крају песме, иако су
сасуди празни, а време тече у недоглед,
нечитко, нечитко, за слику, звук и текст,
ја нисам сам јер сам се одазвао, отпевао
тек једну ноту упућене поруке.

Ветроснев

Да ли бејасмо живи у време
кад мочваре пустаху испарења,
да л' бејасмо живи у време
прворођених речи.
Што око не угледа,
то срце не чу,
на разбоју трусатости,
само опстаје вода.
Пегаз лети дубином ума,
носи пар голубова ноћи,
да их сахрани у раскош
маховине кедрових шума.

Овлаш

Никад написана песма најбоља је.
Емил Верхарен

После свега

Једино ветар врши смену годишњих доба.
Па читав свет буде врт променљивости.
Ни камен не буде поштеђен, па се осипа,
комад по комад у зидинама. Свет је врт
препун складне опипљивости, која се осионо
распе у свеудиљ. Па буде празнина. Сан
неког старог аутохтоног дрвета. Свет је,
у ствари, крчаг у руци неког размаженог
Бога. То му је рођендански поклон док
не одрасте. После ће да се бави метафизиком.
А нас ће тад скрити унутрашњост крчага.
За разлику од сада, када је та унутрашњост,
душа целог света. Разапета између земље и неба,
али је кутове прекрила Арахнина мрежа.
Облепљена завишћу, или пак, чистом Паладином
љубомором. Има и птица у тој унутрашњости,
па певају у бесмислу смислова. Једино ветар
врши смену годишњих доба, али и он ће ускоро
на вечни починак. Остаје нам само да чекамо плиму,
ако је уопште и буде, јер чини ми се, да нас је
и месец заборавио. Време је велике суше, и нема
те дуго очекиване мене, док не севне Врховна муња.

Природа. Песма

Природа је сва од ритмова сачињена.
Почива у неразмрсивости звукова, певања
игре и осветљене слике. Ветар је ту, да
само омеђи границе на рубовима. И да узбурка
праисконски немир. Наслоњен на кипарис,
ја гледам у реку и ослушкујем шум који остаје,
док она пролази. Киши. Пролазиш и ти,
поред мене, али осећам трептаје твог срца,
као таласање воде. Ћутим. Кротак као јагње.
Али се у трену претворим у вука. Ако ти то желиш.
Ако то жели бура. Твојих осећања. Ћутим.
Природа је сва од ритмова сачињена.
Укореењена у осећањима, као и богиња Нике,
тај чудесни кип са острва Самотраке, који је
у ствари сама природа, у свој својој непобедивости.
Ћутим. А хтео бих да насликам звук песме
која те пева. Ипак, тешко је певати у три лица,
у исто време, зато ћу пустити да ти то учиниш
у моје име, Природо, слико звучне песме,
али певана исконском тишином. Ћутим.
Природа је у ритму ритмова сачињена.

Подсећање

Све је подложно променама. Тако, тако.
Површина мора на коју је камен хитнут,
јутро свилено, учаурено у овом тромом времену,
азур што се у злато претвара, или пак,
ова долина што се распрострла у својој нужности,
овде под нашим ногама. Гласови и звуци
неке прадавне музике и ватре на бреговима.
Знао сам то док сам долазио, док сам се пео
уз замагљени простор. Све, све је подложно
коренитим променама, све осим онога што се
преспава. Негде дубоко у себи потребно је
успокојити ветрове, опкорачити сумње,
и берба ће бити готова. Не треба се бојати
језовите јесени што се увлачи у сваку пору,
јер крошње су препуне и потребно је ослободити
место за нове плодове и нова листања.

Овлаш

Покаткад, у подне неко, у топлој аури лета заиграју млади леторастаи. Однекуд из јаре жита топлог као недељни хлеб зазвуче том умилном музиком зрења. Није могуће колико је мало потребно да нешто настане унутар мога дечачког срца, а да то није изван сна, изван стварности, коју у смоластој овој тишини ослушкују нутрине брујари. Ваздух је толико врућ да утробе узрева. И све се то онда очитује на љуштурама, као на змијином свлаку, јер мисао захтева облик. Негде се размакну, па скупе земљани дланови, да приме ту појавност, у тишини, у топлој аури лета.

После кише

Тишина васкрсава након обилне кише. Прво почне да дише тешко од ванвременске сипљивости, а онда почиње да пријања уз простор. Пробуди се у грлу шетача, тако да њима не преостаје ништа друго него да је прихвате као неминовност. Њен осмех умирује твари, што су уплашене олујом, као какви млади златасти пастуви, необуздани горе на бреговима. Природа им адва наличја: Једно које кокоти разбуђују, а друго за оне искрене посвећенике, што се у њој похрањују. Овде на крају шуме није тешко спознати да је једино ветар вечан, изнад ове водњикаве земље, кад се понекад јави из пауковине бајки. Пастири су заспали пре невремена, и нема никога да наруши мир ствари што дремају у својој ћудљивости. У даљини покатак севне муња, или то предео над реком прстенује неки тек пробуђени бог. Мисао ми је у виноградима. Мирна у својој трезвености, као океан у вечерима касног лета. У овој густој тишини, тренуци су лакши од ваздуха и пролазе брзо, као чунови од борове коре, давно што су некада пуштени, низ поток у самом зениту његове снаге. Већ тада бејаше у даљину загледани, а ја тек сада знам да није потребно заспати испод имеле да би ушао унутар семенки, чији плод седобради Август већ њише. То је то, тај лахор душе прво је потребно замислити да би настао, као ново невреме, модрикасто, у свој својој несазнатљивости. Али после кише све се наслућује, јер је то тренутак кад се сећање претвара у знање.

Охрид

Охрид. Простор који камен обрезаје
и претвара га у живот. Јутро. Плави дах
језера и благи кикот младих девојака
у златном жити, по којем је пала сребрна
јутарња роса. Беле се ланене кошуље,
и тиха магла у шимшировим шумама. Охрид.
Толико плав да плави утробу. Небо је
тиркизно и чека појавност облака. Они су
јутарња мисао, која се још не назире.
Сви журе у поља. У њима су макови раширили
Своје лепезе, и успављују нам поглед.
Седимо испод старе липе, Тончи и ја,
и он ми свирали. А звук широк к`о море.
Буди се језеро и чује се шум његов складан.
Сад ми се учини као сузица твоја, Господе,
у овом сувом пределу, благодет твоја,
за људе у чуновима који су разбацали
своје мреже. Зазлате рибљи трбуси, јер је
сунце већ веље и топло. Топло као нигде
завуче се у олтар, и даље и помилује фреске.
На хриди овој, јутрос, сам сретан. Ко никад.
Огледалимо се у води, и једемо гроздје.
Погледамо доле ка Југу, и чини нам се да
видимо стазу којом су отишли стари архонти.
Охрид. Осећа се жал векова. Нестајемо иза угла
неке мале улице, и одлазимо сваки на своју страну.
Остаје Охрид да самује, тај бизантски филигран,
Исклесан и изрезбарен у свом вековању.

Heimlich

Свет почива на невидљивости.

Обешен као клатно, невидљивом врпцом
везан за небеса. Све што постоји има веру
у ту невидљивост, и дозива се унутрашњим
гласовима, то је оно осећање које именујемо
речју ћутање. Предметност или збиља,
увек има свој неодмишљени лик у простору.

Свет дакле почива на невидљивости.

По принципу кристала и одбијене мисли.
Догођености и одгођености. Време је то
које има кључну улогу кад нас смрт тера
да пролазимо кроза зид. Ко поверује у тренутност
вечнији је брже, јер док то схвати већ је
постао окружени привид. Сенка је стварнија
од душе и тела, јер постоји и на један и на други
начин. Заједно. Увек смо лишени за једну ствар
до које је потребно доћи огледањем.

Свет ипак почива на невидљивости.

И то на оној коју не треба приметити, већ бити
севстан да постоји као и оно што постоји.

Свет почива на невидљивости.

(Оној која омеђава ствари.)

Летњи солстициј

*О животна дрвета, кад ћете
зазимети?*
Рајнер Марија Рилке

Јесења елегија

Ивану В. Лалићу

Мре у корењу живот. У згуснутости.
Растворен негде на путу до крошње,
превreo од зрења у телу лета, одњихан
у ластару, у ваздуху, у закорачењу,
непатворено бео, расточен у самом стварању,
као мирис.

Време клизи под прстима, речи увече заспу,
уљуљкиване нежним ћутањем цвећа,
а у чашкама освану затворене, као у кавезу.
Камење пупи. Над нама празнина јеца
и кужно, вајкалачки, мотри на нас.

Предремано око.

Презрелост плодова кукца тражи.
Сметње су на везама и певање је стало
док се опет не јави. Птица кукавица.
Светлост што пуни смисао. Жила куцавица.
Гле, биље се клања празнини. Изнад свега
amor fati док смо тако смртни, пред кишу.

У касну јесен.

Мре у корењу живот. У згуснутости.
У животодавним соковима што хране плод,
а онда га, одричући се његове пуноће, предају
ветру и паду. У прерастању чина је наша благодет.
У пловидби важној самој по себи, чекајући
васкрсење наде.

Метастаза. Превладавање

Les courants de la lande...

Време додира је прошло, реке пламте,
у ваздуху су кораци, у грудима сунце,
у назначењу је све, у трену кад смо наслутили
мену, у превршењу, пре(ко)мерну, док срце
је свеобухватно прихватало интонацију мука.

Суштину несећања. Наше давнашње одласке
у шуме, ту блиску присност оностраног,
док у кликтају је зора рудила, ми смо
уснули ветар завезан за покрет,
што мирује и стоји у простору.

Дубимо на глави. Биљке су обешене о небо
као о строп и говоре у име нас.

Ћутимо, несебични за меру, заборављајући
слово, у зачињању. Одзачелно смо смртни.

Неко описује круг, опасујући време.

Монадни осмех пролећа у зими.

Жеже нутрину у око пад. Икар оборен
заједну очитост плови по води и узлеће
у дубину. Све смо рекли. Пре-говорно.

У покушају да кренемо с мртве тачке.

Метастазно, лакокрило, изнутра, у тој
немогућој равнотежи суштаствености.

Les courants de la...

(Било шта што има везе са копном.)

Изгревати. Принцип унутрашњости

Сунце никад неће прекорачити своје мере.
Из тог разлога што је то учињено раније,
много раније него што је време добило
ову димензију. Пре самог времена, пре него
што су одмерене границе, кад су ствари
добијали унутрашњост, по некој прећутној
и неизрецивој геометрији, пре самог трајања.
У зачелу свега, кад су ствари добијале облик.
Ологословљавањем. У данима постања
кад је Творац именовоа суштину. Пустивши
је да се не одмери унутра, да би ствари могле
утонути у своју безграничност, кад хоће да се
огледају истински и исконски, у свој својој
унутрашњој несагледивости. То је, дакле,
то невид-рухо предано унутрашњем исијавању.
Изгревати. Пустити да сјај узрева плод,
у складној тишини. Узрети изнутра да би узрео
споља, узрети споља да би се подмладио изнутра.
У коштици. Тај је простор море без дна,
проткан животодавним сјајем. По провиђењу.
Мада је све мање плодова који могу носити сјај
у себи, и терет сунца на својим раменима.
А принцип је исти и за коштицу и сунце које је
храни. Изгревањем. Сунце неће прекорачити
своје мере никад, али је то чинило сваки пут,
у осећању, у потреби да узре плод изнутра.
Само што ће то увек бити невидљиво људском оку.
Када гледа споља.

С(р)етање

Речи су патња будности, немирно море
ћутања, расан што те прогања, испод двери
Неизрецивог. Оно што те тера да се сакријеш
није храброст већ равнодушје, поетика
сусретљивости, давно некад одсањана, изнутра,
у сећању. С(р)етање. Сета крошње, на коју су
духови (с)пали у оближњем гају. Твоје је да се
одлучиш, јеси ли за корен или за крошњу.
Слух је видело обога. Одбога. Склупчан
ти дрхтуриш у времену, плашљив као блудница.
Будан као Одисеј. И није за тебе да си празнина.
Имаш облик мисли, уобличену мисао, јер
се Јеси догодио. Сусретни двосветовно још,
сивилом нити, јер је плаветнило у теби,
траг сада већ модрог неба. Не тугуј, знај,
ти си једно огледање вечног Мноштва.

Разделити

Топли предео душе, вангоговски филигран жита
и неба, предео сликан марљиво, у трену,
без даха готово, отпочинуће у ствари. Сањам
у стварима,
напет као лук, а опет толико миран, као сенка.
Рани октобар је, и плодови су пожњевени, па опет
је нека пуноћа у ваздуху. Сад сам тамо, сад онамо,
повинован ветру до ишчезнућа, али тако да ме свуда
има. Плаховитог смо рода, и нисмо ли само стубови
песка који нестају у вихору, павши ничице свуда.
У све павши, свакотвар смо. Зар не падне камен,
у небо завитлан, на земљу, као камен, или се,
у ваздуху,
у кап кише преобрази и отвори унутра. А онда се
на земљи преобрати у семе, и умили у њена недра.
И буде семе, и плод, а након тога поново камен.
И човек буде, а заправо зрнце песка.

Насловити

Простор густ, пун као смоква.
Облик се утеловљава у њег' медно,
и клизи криз ваздух у плот. Јутро,
оштар мирис мора, љубавнички, у утробу
подилази и драшка му душу. Рађање дана.
Ветар тад ноћник на починак се спрема,
и кљује жалузине и сенке. Хоћу да видим
пучину широко, те сам стога крошња.
Небо, то је сад прамење, прстенасти кругови
дана, што их ветар носи Усуду на суд.
На жаловима игра. Један колоплет живота,
обасут азурном ведрином. То су деца
која не познају земљу, јер се мол пружио
у море. Њихова је судбина вода, и ено их
где окупани таласима чуче и зевају,
а песак их окружава. Ипак су водни унутра,
и не смета им што су у затвореном простору.
Око које види беоњачом је персонификована
магла лета. Остајем задовољан призором
који бар за сада још нећу моћи да фотографишем.

Пролазак

Време је туђе, наше је само ово суботње
поподне и улица поплочана сећањима.
Мали медитерански град, именослов дана,
пихтије и нариви, сиринга и Пан.
А такође и желатини, та унутрашња медовина,
који спајају мене и лепојку што се љуља
на трему. У часу када силазимо са планина,
деца у нама нам не дозвољавају да се
уозбиљимо, и пуштамо их да својим играријама
не мисле на тешки порфир, који пада по нашим
набораним телима. Срећом да су храмови
господњи толико близу људи, тако да се
можемо огледати у логословним фрескама
и осетити ту свеприсутност господњу, која спашава.

Нешто друго

Седимо на камењу изнад мора.
Јутро од плавичастих сенки и далеки
предели што их преживесмо, титрају
нам на рукама. Јутрос је киша пала,
и заборав, и нема сећања, већ само
нешто као одсеви муња у даљини.
Виногради су напуштени, и шуме,
на столовима храна одавно поједена,
ветар сад остатке развејава.
Жедни смо, али крчази су испражњени,
снаге је понестало, и нема ко да их напуни.
Чини се да ће се круг овде затворити.
И док пружамо руке, сунце што тоне
у груди гаси се, али наслућује да ће се
некад поново уздићи за нас, из овог
топлог мора што нас призива у своје окриље.

Corpus hermeticum

У исти мах свесни смо и цветања и сасушења.
Рајнер Марија Рилке

Острво. Разречја

Тонем у млеч. У хладу сам макије.
Незрео ћутим у свирепости. Прстен је Сивог
около мене. Ја сам фатаморгана простора
и неповинован сам тим овладавањима. Сам
дрхтурим у свом љубичању. Као и лабуд,
осећам се издвојеним. Катарка сам пољуба,
око које ништавност поиграва као око јабуке.
Орфеј сам, инатим се свемиру, једној музи веран,
острво сам на које се Менаде острвљују.
Ипак, моја је предност што, иако заспем овде,
могу да се пробудим на неком другом месту,
захваљујући песми, коју ветар у ваздуху одржава.
У млечању сам. Сишем детињство свега.
Радознао попут Ероса враћам се унатраг. Изнутра.
Арарат. Изнутра има боју Немирног. То је оно
што одрођава. Неко је заледио време, па не могу
поново да се укоритим. Неко је полупао рамове.
Ко ће зауздати сенку? Пустиња пружа пипке,
и то је тренутак кад се утроба исушује.
Тај већ поменути Неко је почео да зашива песак
у утробу. Изгубио сам удисај, поставши острво.
Изнутра. Али споља сам речан. Споља сам вода.
Тонем у млеч. У заборав. У океан, који ме мирно
прима. Атлантида сам. Острво сам. Разречја сам.
Не могу више да потањам, јер се враћам на исходишну
тачку. Кружим у себи својственом времену, које баш
у овом моменту одговара појму ВЕЧНОСТ.

Correspondances

Општа несаница поподнева, строгу ведрину
ухваћену у огрозд, ветар сабија у неопходност.
Па ипак, палацају змије простора и постају река
смислова. Оно су горе Богови Спавачи док тихују
на обронцима, и дечак у долини што је давно заспао
је један од Спавача. И он сања о тој полисемији.
Не треба му ветар да би доспео у халуциногена стања.
Само му се на образу још виде трагови од небуђења.
То је камен који му отврдњава сећање. Оседео је
док се сећао, биле су потребне године и године,
да би схватио да се све унатраг повраћа, од старца
негдашњег у дечаштво. Ко то пресипа песак у стакленом
пешчанику времена? Идеш ли, о Артуре? Штап ти
уцртава знамење и путоказ на обаљу реке, по том
песку који је некад оивичавао врхове. Огроздих се након
тебе у Паунду, и Паунарим сед и млад у ово шашаво
време. Љуштуре на ивици шуме су пужеви тишине,
спирала им је љигава и ваздух је губав док струји
ходником. Ал' шта то мари, и они су чувари тајних
знања. Montmartre. Почивање тихо, благодарећи јабуци.
Постали смо већи од оног што нам је намењено, и где
иде Свечовек у свој својој смрти, а сви само гледају
у живот. Штета што смо слепи, па не видимо ћутање.
А битка тек започиње, битка битка. У ваздух су се црви
преселили, па нам једу узлет. Нисам сам, у мени су
твоје очи, о Видни! Ништавило је наковањ, којим
привезујемо небо о земљу, и захваљујући томе смо
смртни. Одустајем. Крв има зелену боју векова.
И нема ништа изван тога. “ Умиримо се у плавети”,
узвикују старци који ходају тишином у бестежинском стању.
Хоре у лудилу. Месечарећи тако стижем до тамница.
Не верујем у чуда док их не опипам. Бресковине мирис.
Огладневши од лутања, Мноштва пихтијарим. Ко су
сужњи свемира? Ено видим Прометеја, узео је Дисово
обличје. Није то онај привид којим га ми гледамо.
Није то привид. Ромор. Пророкујемо. Пустили смо

Линкеја да погледа уместо нас. Он је та археавангарда.
Ваздух лепљив од лепре убија гласовите. И чему све?
Па зарад речитости ћутње. Наједаред јелени. Стижемо
ловину и убијамо невино у потиљак, свако реже део
по део. Халапљиво једемо, разум нас гледа одозго надоле,
док звезду са чела пуштамо да гасне у блату. Стравична је
цена памћења. Казне. У мимоходу смо и јурцамо у кругу.
Змија која једе свој реп. Сећаш се, о томе је говорио
Борхес, док је славуј у Мађарској певао мандаринску
песму. Уписујем троугао у круг. У праху сам и плашим се
белокости свије, која ме стеже изнутра и сврдла. Урлам
у чекаоници времена, извадиће ми зуб из вучје вилице.
Плашим се. Дрхтимо заједно моја сенка и ја, она би да
ме се одрекне у одсудном моменту, али још јој то нисам
дозволио, исувише ми доноси живости да бих је се тако
лако одрекао. Стигосмо до језера, Пегаз излеће из наших
груди и распршује предео у прамење. Облаци, паперје,
какве мекоте лабуђег! Потоња радост. Закорачили смо
маглу и сишемо смокве. Грех је чуђење док преживамо
у доколицама, у слабињару, овековечени вечним тренутком.
Смрт има широку лепезу живота, и дешава се скоро
свакомоментно. Само је потребно растумачити уочено.
На пропланцима се распрострло чекање бића. Биће да је тако.
Расту градови испод лишћа, у камењарима, које покаткад
Офион посећује, дајући им живот. У храстовим крошњама,
изнад путева, су духови. Још могу да осетим слободу,
док ходам по врхунцима. Има ли те водило? Хоћу да
причам с прецима и опленим двостраност својом појавом,
па да поново побегнем тамо где сам се догодио. Питајте
јесење духове је ли то заиста тако! Ћутим у вечности.

Левијатан. Орфика

Тиха безречна тишина. Ћутање ларве.
Прашина и песак што балзамује. Предпотопно
стање, глуво поподне Заборава са једном једином
сликом. Није се све написало, само је већ све
прочитано. Испод свега. Невидеће око склада,
неуморно, свитак папируса, за који трска још није
посечена. Бела корабља је душа, отиснута у бескрај.
Неко је разапео црна једра и сад се смешка Харон.
Сунце залази за брест, и са последњом зраком његовом
гасне и моја нит. Гине у мени Ткач. Али не гине ткање,
које смрт прећуткује с друге стране слике. Текста.
Неко је обрнуо стране, слово бело изнутра сад је маслина.
Свећа дршће у куту. Да би дошао до мене, потребно је да
ходаш округ. Нећу ти ништа више рећи, само то да
мораш савладати океан. Принцип океана. Па тек онда
да се суочиш са реком. А најпосле са извором,
до којег је потребан дуг пут, кроз високу траву.
Босоног. Да боље осетиш дно. А онда ћеш угледати
дом у којем се настањујем. Испрва као привид.
Али ако завириш у пукотине зида, угладаћеш коров
како шапуће. То је најстарија библиотека свемира.
У дну те старе куће је извор којег ти нећеш видети,
као ни мене. Али ћеш угледати чуваркућу са смарагдом
на челу, па ћеш помислити да је то тај извор. Круна оног
који чува сећање. Тај змијац је у ствари Офион,
који ће се преобразити у Левијатана. Кад се окује круг.
Немој пожурити да је убијеш, јер док то учиниш већ ћеш
постати сена. Пусти ту добру змију, нека открије
несавршеност. Па ћеш постати оно за шта си намењен
по Богу. Не дирај у осиње гнездо склада. Мед је грех
склиских утроба, укалупљен у грубост.
Недвојбено треба се појавити, бар једном,
док деца у Кини припремају маскараду за годину Змаја,
сећам се како смо крали смокве кад смо били деца.
Ја бих обично преузимао улогу берача, а ти би обично
гледала пуноћу распукнуте суштине, уживајући

у обилатости плода. Напухана као питос. Као Земља.
Увртили су нам у главу, да је у старословенском
исти корен, Змај и Змија. На мокром аргентинском
песку млади Борхес уцртава нешто налик на змаја.
Кецалкоатл. Зар речи могу да лете? Стварно је исто,
као кад кажеш птица. Пловим и летим. Горим у ватри
речи, од сунца. Отапа се восак у ушима. Чујем и видим.
Нечутљиво и невидно. А заправо сањам. Буди ме зрака
сунца, одсјај стакла са витража на којем свети Георгије
убија аждају. Будим се, будим се у сумрак. У потребно
време да видим незалазиво место хоризонта. Тубан.
Врх пирамиде. Троугла којег описује круг. Тек сад
разумем Црњанског. Кад сам угледао звезду. На небу.
У подруму моје куће. Дно извора је око змаја. Па гледам
небо. Сазвежђа. Горе и доле. Унутра и вани. Широко.
Принцип крста. Па буде јутро душе. Отпадне црна
боја с тканине, временом. Избледи, од отајства. Од трајања.
Бунцам. Драконски. Улазим у воду, да се оперем
на Гангу, као некад. Спада црна маст, намашћена по белом
пространству тела. Хоћу да опет будем слово, зато пружам
руке. Није потребно да кажем да бих рекао, вратиће се реч
изнутра, док постоји ехо. Огледање Неказивог. Непрекидно
као нит што потамни у бојама ноћи, али кад се јутро обзори
опет царује белина. Хартије. И тако ће увек бити док буду
постојали храмови, и чувари твојих живих речи, страшни
и кротки у исти мах, који имају власт штапа,
како ономад Мојсије.

Полазак

Како спознати тренутак када поћи, низ магле,
из овог окамењеног града, поћи доле кроз дрвореде,
и тешку тишину, попут лептирових крила.
Недоследности поћи у загрљај, равно у наручје
Белој Богињи. У ноћи кад Полифем чудно уокруг
се довија и спознање претвара у бесмисао. Како
спознати тај тренутак и одједрити се низ месечину,
у ноћи у којој киша сапира сећања и дажди дуго,
док ми ходимо све дотле док и последњи Протеус
у нама не осети се уморен. Питам се: Како поћи
низ зидине овог окамењеног града, у ноћи овој
док дажди и дажди наша реч? Тишине што нас маме
одавно су се измигољиле из нас, па их само још
ветрови у крошњама моле да заплешу до вечности,
заједно са нама. Али у том путу, само смо се ми
изгубили, град је и даље остао на истом месту,
некажњен, уживао је у трајању, а трајање овог
пута нимало није било слично нама.

Епилог

Фр. 103.
На периферији круга почетак и крај су заједно.
Хераклит

Права поезија је тек она која се наслућује...

Упис срца (настављени)

Подне је било, кад сам се вратио из поља, огрубео
Од лутања као Одисеј, носећи мешину пелуда и срчике
срца, тај нектар сажимања, који ћу тек касније
преобликовати у медовину, у топлом кутку собе.

Неразазнајно,

постао сам човек, одрастао плод некадашњег дечака,
али само споља, изнутра оставши исти, загледан у срце,
у љубав, загледан и заигран, неодустајавши да сакупим
довољно делова у себе да бих склопио целину. Одувек
сам волео тај принцип пчеле, ту непомућену разиграност.
Подне је било кад сам угледао дом, обасјан сунцем
и присним обиљем свега. Да бих дошао, било је потребно
пратити стазу и звезду именовану твојим именом.
И већ видим дрво нара, засађено у име наше љубави,
онда кад си ми се обећала. Малени дрозд је певао
у његовој крошњи, за добродошлицу, а Арг је радосно
најављивао мој долазак у углу дворишта.

О, топли призори срца,

ишчекивање је прошло и већ те видим у довратку куће,
знајући однекуд да је дошло време да се укоренимо.
И док сам те љубио ти си била све што сам тражио,
од Бога и овога света, и док сам те љубио, знао сам
да си ти срце а ја његов упис.

Белешка о писцу

Радомир Д. Митрић, рођен је 29. 4. 1981. године у Јајцу, у Босни и Херцеговини. Завршио студиј књижевности Филозофског факултета у Бањалуци, где живи и ради, у својству асистента при овој високошколској установи, као и при Филолошком факултету. Писањем се бави од своје четрнаесте године, поезија му је објављивана у бројним часописима и превођена на енглески, немачки, француски, италијански, шпански, руски и бугарски језик. О његовој поезији објављено је мноштво књижевних приказа.

За књижевни рад добио бројне награде, од којих су најважније:

- Награђиван на Тридесетпетом фестивалу југословенске поезије младих Врбас (2003),
- Добио *Бранкову* награду ДКВ (2005),
- Награда *Милош Црњански* УКС (2005),
- *Слово Подгрмеча* (2007),
- I награда на Међународном конкурсју поезије *Castello di Duino*, коју додељује Poesia e Solidarietà, Трст, Италија, (2008), (1410 учесника из 95 земаља света),
- Награда града Бања Луке (2008),
- Медаља *Nosside*, признање Unesco World Poetry Directory-ја, Ређо Калабрија, Италија (2009),
- I награда за поезију Међународног фестивала Душко Трифуновић, Нови Сад, (2010).

До сада објавио 5 књига песама:

- **Носталгија за пуноћом** (Арт принт, Бања Лука, 2004),
- **Освешћење**, (Народна књига/Алфа, Београд, 2007),
- **Summer Quartette and Story about Mediterranean/Љетњи квартет и Прича о Медитерану**, (Арт принт, Бања Лука, 2008.),
- **Унутрашњи Вавилон**, (Арт принт, Бања Лука, 2008),
- **Морнарски Танго**, (Конектум, Сарајево, 2010).

Поезија му је заступљена у неколико зборника и антологија, од којих су најважнији наслови: *Voci-Silenzio/Voices-Silence*, Ibiskos Editrice Risolo, Емполи, Италија, 2008., *Nosside 2008, 2009*, Reggio Calabria, Città del Bergamotto, Италија, 2008. 2009., *Ван Кутује*, Глигорије Дијак, Подгорица, 2009., *Neue Literatur aus Bosnien und Herzegowina*, Традуки, Сарајево, 2010. и *Антологија добитника Бранкове награде*, Нови Сад, 2010.

Преводи са енглеског језика.

Copyright © by Radomir D. Mitrić